

Telegrafu Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 eroane.

Pe șase luni 12 eor. — Pe trei luni 6 eor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegrafu Român», Sibiu, str. Micăcelorilor 45.
Correspondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafu Român», str. Micăcelorilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicabile nu se însoțesc.

INSERȚIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil,
pentru a doua și a treia oară câte 20 fil.

Pentru inserate mai mari după învelală.

Semnele vremii

Păzirea cu înfelepune a credinței, agonisind obiceiurile dreptății, ni-a fost întotdeauna țară și cetate de izbăvire în vâltoările de primejdie ale vremurilor de restriște. Stăruința aceasta de noroc e singura zestre hărăzită de legea firii prin sângele popoarelor din cari ne-am înfiripat ființa de neam românesc. Dar ea nu ni-a fost numai scut de ocrotire, ci și po-doastră de frumuseță a sufletului nostru etnic.

Cu putere de instinct ni-a îndrumat cărările vieții prin veacurile întroecite de nămeții beznei, ferindu-ne de dușmanii cari ne pășteau viața. Credința ni-a luminat înțele, ni-a îndreptat gândurile către izvorul dreptății și ne-a ajutat ca toate prilejurile să ne saltăm din prăpăstiele morții, în cari ne rostogoleau vijelia vremii și pornirile de vrăjmășie ale altor neamuri. Și credința și cinstirea cucernică a credinței s'a moștenit neclintită din părinți în fiu, din generație în generație, ca o lăina mare și sfântă, care întărește inima celui dotat și luminează sufletul celui adumbrit de durere și deszădăde.

Biruitoarea și izbăvitoarea lumii, biserica lui Cristos a prins instinctual acesta de obârșie dumnezească și l-a îndreptat, desvoltat și nobilitat. A ridicat porunca firii, pe treapta ce i se cuvine, la poruncă divină. Și prin rostul învățăturilor propovăduite de Fiul omului, biserica a primenit ființa neamului și l-a limpezit sufletul sfînjindu-l.

Dar vremea țese fără zăbăvă la răsobiul său, înfîntând nevoile omului supus stăpânirii sale. Trebuințele minții și lipsurile inimii cer temeiuri mai adânci și mai largi. Biserica neputându-le mulțumi pe toate, și-a creat mîini de ajutor, înfîntând și susținând un așezământ nou: școala bisericească pentru a întări și împodobi inima, pentru a netezi și face drepte căile minții.

Și școala bisericească, ca ori ce fel de așezământ întemeiat de biserică, a urmărit înstăpânirea în lume a împărăției lui Dumnezeu: desvoltarea binelui suprem, a personalității: sinteza calităților omenești — formarea caracterului, sau mai bine zis apropierea credincioșilor de obârșia divină, mântuindu-i de ispitele celui fără credință.

Și a fost bine așa! Neamul oblatuit de biserică cu învîrurile ei de bine, în legătură nouă și intimă cu Dumnezeu, a început să-și ferece soartea, să-și croiască un viitor mai vrednic de fiu al marelui Părinte și împărat al limbilor.

Dar abia apucase să-și întărească bairerile inimii și iată că din silințele ingerului răsvrătit își ridică capul hrăpareț o putere nouă clădită pe țăr-

guila pricopselilor ieftine: politica. Îscoada aceasta nesătulă, veșnic pornită după putere și stăpânire de tot felul, măiastră în unelții și urziri de vrajbe și gâlceve, și-a îndreptat privirile lăinate asupra școlii bisericești, stălp de razim al credinței și părgănie puternică pentru saltarea neamurilor. S'a furișat după diferite pretexte în viața internă a școlii pentru a-i preface ființa, stărund cu vreme și fără vreme a-i fixa scopuri străine, proprii să prilejuiască desbinare, prăpăstie de primejdie între ea și biserica, înlocuind tot mai mult înfelepunea din cărțile mântuirii sufletului cu izvodirile îndărănețe ale minții omenești. Ea stătuțește a nu mai sălari asupra creșterii personalităților, a oamenilor cu temere de Dumnezeu, cu cinste unul față de altul; e bucurasă de oameni porniți să stăpânească lumea cu ajutorul mamonei.

Și a biruit. A copleșit mai întâi oamenii dela cărmă cu făgăduinți pline de amăgire, cu povețe respiccate pentru a preface cu ajutorul școlii ființa celor asupriți de sărăcie și suferințe.

Iar ca izbândă să fie sigură și statornică, politica s'a înfrățit cu o altă putere, prăpășită și botezată la noi democrație, zămislită în apusul îmbeșugat în lumini deșarte, îndrăgostit în puterea de isvodire a minții, și care cere cu îndărătnicie desființarea puterii divine, pentru a ridica altar de închinare minții. Și parecă aști cum se desprinde din clo-cotul acestei lumi răsvrățite de ură glasul democraților strigând: Nu îngăduim să mai stăpânească taina în școală, ori să mai intre în camerile ei vre-o minune, cerem ca în școală să crească și înflorească pomul științei din raul perdut.

Și glasul acesta pătrunde în straturile largi și ca o vorbă de vrajă se înstăpânește în mintea mulțimii dornice de noroc, de necunoscut. Politicii îi convine cererea aceasta împoasă, doar prevede bunul folos ce i-e viale. «Cu ajutorul democrației care dorște un singur fel de școală», — zice politica în sine, — «voi stăruți să scot școala de sub oblăduirea acelor cari îmi strecoră în vine fiori de temere, de sub ocrotirea bisericii, cîsimțec așa nu mi-e prietînă în arătarea sentimentelor și își îmbracă gândurile în haină ce samănă prea mult cu a dușmanilor. Lăicizând școala acestea voi osteni din toate puterile să prefac și primeness sentimentele și să împestreze haina gândurilor. Învațămintul religios îl voi înlocui mîne-pomăine cu un învațămint etic, cu o morală clădită pe știință și nu izvorâtă din poruncile religiei».

Cam acestea sunt învațămintele cari se aleg din vorbăria bogată pricinuită de proiectul sufragiului universal. Învațămintele acestea le vedem de altcum și înfațuite. Ele se arată cu două fețe: ca ecou al propovăduirilor democratice și ca osândă pen-

tru păcate nesăvârșite de credincioșii noștri viteji și leali.

Urmările acestor silințe de a scoate școala din raza de binefăcătoare învîrurare a bisericii vor fi chinurile de dureroase pentru biserică și neam. Și nici nu cutezăm să ne gîndim la durerea deszădădeții a sutelor de mii de credincioși, cari înapoiindu-se din cămăpurile uzecite de sânge ori din stăpăniile pusite ale Rusiei, se vor vedea lipsiți de școlile lor, pentru înflorirea cărora au jertfit sudorii de sânge atătea rînduri de generații! Ne cutremurăm la gîndul că generațiile de mîne, viitorul patriei și al neamurilor, vor crește, în lipsa credinței și povețelor ei, fără țarie sufletescă, fără conducere cuminte și fără statornicie în muncă; că școala primară va stinge o simplă răsniță de mecanizare intelectuală, iar munca învățătorului un supliciu, sdrobitor de sulete, căci îi vor lipsi marile inspirații și evlavia muncii, ce le poate oferi numai religia cu luminile ei dumnezeiești.

În școala de mîne nu se va mai face educație, nu se va mai înfăptui logica vremenitului cu veșnicia și înbrumarea sufletului de a se concentra în împărăția Tatălui! Cine va dăru omului de mîne putere în fața realităților atât de aspre și cu multe arătări de nedreptate omenească, dacă va lipsi viața sufletescă, pe care o crează numai religia.

Pedagogul francez Debyolvé arată respic în cartea sa «Rationalisme et Tradition» că școala laicizată din Franța, lipsită de povețele luminoase ale credinței, duce la o nemărginită superficialitate în ce privește desvoltarea caracterului; că învațămintul religios, sancționat de stat pricinuescă uciderea moralei, samănă germenii destrăbălării și ai anarhiei, mai ales că este stăpânit de partidele politice.

Statul nu are nevoie de destrăbălare morală, ci de cultura conștiinței. Cultura conștiinței e însă cu neputință, dacă lipsește cultul minunilor religioase, cu ajutorul cărora omul ajunge la cunoașterea chemării sale mai înalte, suprapămîntene. Numai religunea e în stare să vorbească în grauriile sufletului, și cine dorște sufletul, inima și însușirea, spiritualizarea vieții, acela nu se poate lăpăda de religione. (V. Foerster).

Noi românii voim duș, credință și obiceiurile dreptății. Prin școala de mîne nu vom mai putea însuși viața și sămăna obiceiurile dreptății. Ne rămâne numai biserica stăncă de izbăvire. Ea se va preface, ca în veacurile medievale, și trebuie să se preface, în stălp de foc pentru a ne lumină căile prin bezna întunecului ce ne va învălui viața.

Telegrama împăratului Wilhelm. Împăratul Wilhelm a mulțumit călduros Monarhului nostru Carol pentru depeșa trimisă în chestunea Alsăției și Lorenei.

Telegrama împăratului Wilhelm se termină cu următoarele cuvinte:

«Dușmanii, cari nu pot face nimic împotriva noastră în luptă cinștită, nu se ferece nici de cele mai necurate și mai josnice mijloace, — aceasta ne îndeamnă să stăcăm dușmanul pe toate cămăpurile de luptă și să-l batem».

Ministrul prezident francez, Clémenceau, afirmase că are o scrisoare din Martie 1917 de-a monarhului Carol, și că suveranul aprobă aspirațiile franceze la cele două provincii, la Alsăția și Lorena. Scrisoarea aceasta ar fi fost trimisă, din partea monarhului, la adresa regelui Angliei. Ziarul vienez Fremdenblatt comunică din loc autorizat, că domniitorul nostru n'a trimis regelui englez niciodată astfel de scrisoare.

Ziarele parisiene publică în 12 I. c., un comunicat al ministrului prezident Clémenceau, cu textul unei scrisori semnate de monarhul nostru Carol. Scrisoarea adresată prințului Six de Bourbon-Parme, care este cunmatul monarhului, a fost adusă la cunoștința lui Poincaré, prezidentul republicii, în 31 Martie 1917, și cu învoirea prințului s'a comunicat și ministrului prezident francez. Cu raport la Alsăția și Lorena textul scrisorii este următoarele: «Iubite Six. Te rog să împărțești, în secret și în mod neoficial, lui Poincaré, prezidentul republicii franceze, că eu voi sprijini cu toate mijloacele și cu toată înflința mea personală la aliații mei, îndrăpățite pretenziunile Franței cu privire la Alsăția-Lorena».

Din Viena se anunță în 13 I. c., că scrisoarea aceasta a Măiestății Sale este falsificată. Ministerul nostru de externe, în urma înscărinării prea înalte, declară că Măiestatea Sa a scris cunmatul său, prințului Six de Bourbon, în primăvara din 1917, o epistolă de caracter curat personal, care nu conținea nici un fel de misiune pentru prinț; ear cu privire la Alsăția-Lorena scrisoarea cuprindea următorul pasă: «Te rog fi pus la mijloc toate influințele mea personală în favoarea pretențiilor franceze asupra Alsăției-Lorenei, dacă pretențiile acestea ar fi îndreptățite. Însă nu sânt».

Unirea Basarabiei cu România

Ministrul prezident Al. Marghiloman a trimis din Basarabia următoarea telegramă adresată ministrului de externe C. Arion:

«Consiliul provincial, după desbatere de 2 zile, a proclamat în mod sărbătoresc, cu 86 voturi contra 3, unirea nedepărțită a Basarabiei cu România. În numele poporului român și al regelui am luat act despre faptul acesta și în mijlocul unui entuziasm de nedescris, am vestit unirea. În cadrulă s'a oficiat serviciu divin solemn».

Ministrul de externe, C. Arion, a răspuns:

«Dreptul a învins. Vă felicit la strălucita învingere! Ranele țării să se vindecă. Marele fapt să aducă României putere nouă!».

Vestea despre unire a produs în țară mare mulțumire.

Gubernur al Basarabiei se crede că va fi d-Constantin Stere.

În cercurile vienezse se accentuează, că proclamarea unirii Basarabiei cu România nu crează o situație definitivă. Formațiunea definitivă atâră

dela atitudinea României față de pu-terile centrale. Ucraina asemenea va avea să-și spună cuvântul, deoarece ea reclamă teritoriul basarabean cu poporiară ucraină.

Părerile lui Francisc Deák

In chestiunea de naționalitate

Pentru actualitatea lor, alegeam în cele următoare, câte va părți din trei vorbiri ale distinsului bărbat de stat, Francisc Deák, înfățișate în parlamentul ungar la 1868 și 1872. Eată părțile acestea:

I

Cu ocazia dezbaterii chestiunii de naționalitate vom avea ocaziune să ne exprimăm părerea asupra acestei probleme.

În privința aceasta urmez principiu-lic, că deoarece eu recunosc de națio-nalitate nașuna ungară unitară înființată, tot ce se face în numele statului să se facă în limba lui. Dar nu admit, că *lezat* ar fi termenul politic, unde trebuie să se aplice principul acesta. Nu voiesc să urmez alt principiu nici în chestiunea de naționalitate, decât acela care țin că este cu dreptate. Nu voi lua în seamă împrejurările care în ce măsură vor fi multumii membrilor sau altele din naționalități, ci faptul că urmând sentimentului dreptății să fiu eu însumi multumit cu părerea ce re-sultă din punctul de vedere a dreptății, însă niciodată nu voi putea admite ca sta-tul care sub raport politic este stat ungar unitar indivis, să cheltuească din dările pu-blice pentru o instituție, care cultivă limba maghiară, și în general cultura, exclusiv spre scopurile unui popor, ale unei limbi și ale unei naționalități. În privința aceasta cred, că sau să se cheltuească pentru *toate* naționalitățile sau pentru nici una. (Apro-bare). Dacă nu sântem în situația de a da la toate, să enunțăm, că nu putem da nici pentru una exclusiv.

Dacă am avea puțină de a da, să dăm tuturor; și dacă n'ăvem, din bugetul statului să nu dăm nici pentru limba noastră.

Eu nu voiesc să *parținesc* nici o *ne-dreptățire*, nici chiar atunci, când *ne-ar aduce folosi*. (Aprobare generală). (Sediința din 14 Nov. 1868).

II

Din menționata unitate politică a na-țiunii urmează, că ceace se face în nu-mele întreg al statului, nu se poate face în mai multe limbi; trebuie să se facă în limba statului, în limba maghiară. Alfel, înlocuim ca până acum, așa și aici înste-lim în Ungaria limba maghiară trebuie să fie limba legislației, a dezbaterilor legisla-tive și a altor funcțiuni. În această lim-ba trebuie alcătuite legile, care au să fie publicate în traducere autentică și în alte limbi. Ear limba guvernului, în toate ramu-rile de guvernare, trebuie să fie maghiară.

Însă, în comitate, municipii, comu-ne, biserică, nu restrâng egala îndreptățe, ci fi dau teren larg; asemenea la justiție,

la forurile judecătorești inferioare, însă nu la cele de apelare.

Cu ocazia aceasta observ numai atât, că privitor la leguire ce se întâmplă înaintea forurilor de prima instanță, sânt gata și așa dori ca în tot locul, unde în comitat să poartă mai multe protocoale, fiindcă sânt mai multe naționalități, leguirea înaintea forului prim să fie posibilă în ori care limbă a protocolului. Faptul acesta nu conține nimic din păgubitoare și sânt căutate de ideea, că dacă Ungaria voiesc să introducă instituația curții cu jurați, procedura verbală, va fi neapărată trebuință a permite, ca pe lângă limba maghiară să se poată face procesul și în alte limbi. Ear părerea, ce acolo unde limba populației nu e maghiară, leguirea să se facă neapărat în limba maghiară, o consider neexecutabilă, greșită, și în interesul națiunii maghiare n'oi afla de necesară. (Sediința din 14 Nov. 1868).

III

Cu raport la chestia de naționalitate, de mult mi-am spus părerea, ce înlegez sub îndreptățirea naționalităților.

Fiecare naționalitate, și dacă nu este politică, la tot cazul are îndreptățirea de a fi se da priel să-și cultive copiii și să-cultive. (Aprobare vite, mai ales din partea deputaților naționalisti).

Fie în țară și 300 gimnazii, fie chiar și atâtea, cât tot la gaze miliu să fie um, dacă într-un gimnaziu de provincie nu se învață în limba poporului din acel ținț, sau în mare parte în limba aceuia, atunci nelădoș ca promovare culturii va fi anevoasă. (Aprobare vite, mai ales din partea deputaților naționalisti).

Să ne reamintim cât ne-am luptat în copilarie să învățăm într-o limbă moară, și să vedem ce ușor pot învăța tinerii noștri prin faptul, că instrucția se face în limba maghiară. Așa este și cu limba ori cărei alte naționalități.

Când i-am sili, ca copiii lor, cari de loc sau puțin sânt familiarizați cu limba maghiară, în școlile populare se propune în limba lor națională, să învețe totuși numai unguște, atunci în acele gimnazii ar fi imposibilă propășirea tinerilor, pârâni ar chelui până zădăric, copiii ar pierde vremea de geaba.

În general, dacă voim să câștigăm naționalitățile, nu avem să urmărm calea maghiarizării cu ori ce preț, ci să le facem plăcute raporturile unguște. (Aprobare generală). Pentru a voi două lucruri: A vol să-i stărim ar fi o barbarie strigătoare la cer, (aprobare vite), chiar și dacă nu ar fi așa de numeros, încât e și în interesul nostru. (Aprobare vite). Și e să gășesc în aceeași situație. Dacă s'ar putea rupe și se putea înfrânge o mare, așa înleze o asce de tendență, dar în împrejurările europene lucrul este cu neputință.

Ambele părți trebuie deci să se năzuiească, ca împreună și unul lângă altul să trăiam în armonie cât mai bună.

(Sediința din 23 Ian. 1872).

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 12 April. (Of.) Pe de-lauri, de ambele maluri ale Brentei, activate vie războinică.

Budapesta, 13 April. (Of.). Lângă Capo Sile, la cursul cel mai de jos al Plavei, am respins un atac nocturn al italienilor.

Budapesta, 14 April. (Of.) Pe frontul italian nici o întâmplare deosebită.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 10 April. (Marele cârmaci general.) Frontul *vestic*: Armentieres a căzut. Împresurată la nord și sud de trupele generalilor Eberhardt și Stetten, cea en-gleză de apărare, 50 de ofișeri și peste trei mii de soldați, după rezistența vite-jească, a depus armele. Afară de aceasta, au căzut în mânie noastre 45 de tunuri, nenumerate mitraliere, multă muniție, un magazin de haine și altă pradă bogată. Am câștigat teren la nord-vest de Armentieres. Trupele generalilor Stieten și Karlowitz și alte trupe în pripă adunate, după

luptă pentru a patra poziție engleză, au respins dușmanul. Am ocupat localitatea Merville. Pe malul sudic dela Lys, trupele generalilor Bernhardt au forțat trecerea și au săbătut până aproape de Laven și Merville.

Prada luptei dela Armentieres, după constatarea de până acum, este: 20 mii de prizonieri, între cari un general englez și unul portughez, afară de aceasta peste două sute de tunuri.

De ambele laturi ale Sommei s'au desvoltat violente comata-atacuri; regimente franceze, care au atacat pe malul vestic al Avrel la vest de Morn, s'au prăbușit cu grele pierderi și au lăsat în mânie noastre trei sute de prizonieri, pe cari mai târziu i-a nimicit focul tunurilor franceze. Nu s'au săbătut până aproape de Laven și Merville.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Ludendorff.

După ocuparea orașelor Armentieres și Merville, — cel dintâi la distanță de 90 al doilea de 70 kilometri de Calais, — germanii continuă să dobândească teren tot mai mult pe frontul Arras—Ypern, aparat de englezi și portughezi.

Dela părul lăudat te întorci cu sacul gol

— Observații —

În articolul, *Din economia populară*, apărut în Nr. 14 dela 6 April a. a. la *Revista Economică*, dl V. V. aduce laude cărții: «Păscălia sau carte de zodiic etc.»

Cred că lauda se referă numai la partea economică a cărții nu însă și la partea «profetului după planete și zodii», exclusiv motiv al îtrăgului mare al acestei cărți. În această parte a cărții ni se spune după zodii și planete caracterul, soarta ce s'a aștunge pe unul înșel în cutare zodie și sub cutare planetă și cum corozitatea omenească e mare, totși un vrea să ne știm viitorul și mai cu seamă al aceluia duși pe câmpul de luptă, — cu această parte a cărții se fac bune «gheșfeturii».

Cu tot dreptul autoritățile noastre superioare bisericesti au dat dreptși față de abuzurile făcute și ce se mai fac cu «Păscălia».

«...Păscălia» propriu zisă are teme-riuri științifice, dar felul cum ni se prezintă, în cartea de care e vorba, este sub toată critică.

Adevărata păscălie este astrologia, sau știința de a ceti în stele, întemeiat pe legile fixe și asanice și care cere cunoștințele astronomice și matematice.

Faptul influinței constelațiunilor, asupra viețiiilor și lucrurilor de pe pământ, îl afirmă perândarea zilei cu noaptea, perândarea fazelor lunei, a anotimpurilor etc. E Îndoebște cunoscută influința soa-

reli și a lunei, dar nu numai acestea, ci și toate corpurile cerești — Întru cât nu sânt prea departe de pământ — exercită o anumită influință asupra a tot ce se află pe pământ, deci și asupra oamenilor. Și aceasta influință conform legei de atracțiune depide dela mărime și departare.

De mult s'au făcut încercări de a se stabili dependența dintre constelațiunii și soarta oamenilor, dar grăuțiile sânt mari. Din observările continue asupra singurac-tivelor manifestări ale influințelor corpurilor cerești s'au stabilit reguli, care sunt destul de numeroase.

Legile cosmice sânt de natură tainică și inteligenței omenești încă nu i-a succes să cunoscă propriile cauzi. — Le vedem numai manifestându-se. — Influența dură a corpurilor cerești se manifestă în tensiune-maselor pământ, mare, aer) deci în furtuni, cutremure etc.; influința mai fină fiziologică se manifestă asupra corpurilor; sânt apoi și alte influințe care se manifestă asupra vieții spirituale.

De sub influința corpurilor cerești nu ne putem substra, dar le putem reduce, având puțină liberă.

«Stelele deșteaptă înclînări, — dar nu silesc!» I pentru că să învingi înclînările și se cere voință.

De aci apoi greutatea de a deduce în mod hotărât din manifestări asupra influințelor constelațiunilor și de a stabili o lege generală.

Voiesi să cunoști influința corpurilor cerești, în un anumit caz, trebuie să cunoști apriat constelația aceluia caz, precum și poziția ce o au între ele singurac-tive corpurilor cerești din acea constelație. Cu-

FOIȘOARA

Amănunte din război

— Amintirile unui imam —

Im zilele trecute ne-a cercetat în spita-lul nostru de câmp, imamul — preutul mo-hamedan — al armatei noastre.

Effendi S. este un vechi prieten și camarad al nostru, pe care îl lubim cu toții pentru calitățile sale eminente intelectuale și pentru darul său de a-și povesti.

Ca unul care a studiat și umblat mult în Turcia, Arabia, Palestina și Egipt, și care a știut să observe lucrurile, ne istorisește to-deauna părți interesante din pănăile sale de derviş călător.

În viața noastră uneori monotonă, se-riile când Effendi S. ne este oaspe, ne sânt în deosebii plăcute.

Într-una din seri erau vorba despre caprișile și jocul de multe ori fatal al sorții omenești.

Effendi S. pe care noi îl agrăm de obicei cu numele Effendi, s'ar hotărât să ne povestească și îllustreze în ce constă fatalismul, credința orărbă a urmașilor re-ligiunii lui Mohamed în soarta, Fatum.

Voi creștinii — spunea Effendi, — nu credeți în Fatum, nu știți legile și pute-rea cuvântului «Chader» și «Kismet», dar rogu-vă, ascultați cu atențiune o întâmplare,

văzută cu aceeași ochi, cu cari vă privesc pe voi astăzi și veți înleze credința noastră firmă, că fiecare om își are scrisă în cartea vieții soarta sa, și că ceea ce îi este omului urșit, trebuie să i se întâmple căci nimeni, nici o putere nu poate schimbă ceva din ceea-ce Allah i-a rânduit din ceasul când a zărit lumina zilei.

Neonorocire, despre care voiesc să vă povestesc, și din care repet veți pricepe, de ce noi turcii ușor ne împacăim cu toate pe această lume, fie bune, sau rele, — căci știm că Allah așa le-a voin și lui aifel, — s'a întâmplat în cursul acestui război, în anul 1916.

Eram pe atunci în Tîrot și făceam ser-viceci la un batalion de vânători recrutați din Bosnia, dintre cari cei mai mulți au fost moslimi sau, care le ziceți voi, mu-sulmani.

Timpul temut al lăvinelor (avalanșe-lor) sosise. Veți ști, că aceste opere cu-date și periculoase ale naturii, își au se-zonul. Când ninge zile și nopți de-a rân dul și timpul este moale, așa că zăpada în loc să îngeheze devine lipicioasă, este destul, ca în vârful munții să se așeze o pădărică răcită pe un brăduț solitar, ca pușina zăpadă scutură de pe creanga mișcată, să dea naștere sămburelui unui lavine, care la început este cât un pumn, dar rostogolindu-se pe coasta muntelui

prin păturile de zăpadă ce le răpește sam-burul cu sine devine o masă uriașă de ză-padă de un diametru până la 100—200 metri.

Dar nu voiesc să vă plătescesc cu explicări din domeniul științii naturale, ci să vă istorisesc o întâmplare.

Parecă văd și acum. Eram după prânz, cu toții în jurul mesei, și stam lângă cafeaua neagră la povestii. Deodată auzim un vuet asăntat, apoi un ropet asurzitor. Sunetul Împănătorit și a apropiu repede! Groaza o citeam unul fiecare de pe fața celuilalt. Știam cu toții ce ne amenința: lavina!

Veți zice: «Effendi! turcului nu i-ai pre-pasă de ceea-ce are să i se întâmplare». Cite-se această sentință de pe fața voastră, co-piili zise Effendi; da, așa este, continuă el, aveți drept, turcul nu se teme de nimic, dar de frica lăvini tremură toată vietaea, decum bietul om, care în fine totuși do-rește să trăiască!

Și cum eram noi adăpostii într-o ba-racă de scânduri, credeți-mă, prietenilor, la caz că lavina era să urmeze direcția ce ducea peste lăcășul nostru, viața ne era mai sigură în vizuina șerpilor veninoși, ca în acest nefericit cub.

Dar n'oi pot scris în cartea vieții nici unuia dintre noi, să fie s'arivit de această lavină. La o distanță de 500 metri de lo-cuința noastră, ca fulgerul se rostogolește lavina și cu un șuer diabolic, pe care au-

zindu-l, inima îi înceată de-a bate și părul îi se ridică măcânc sub căleală, — se pră-buș în valea de sub poalele muntelui nostru. Lavina era uriașă, și cum o priveam de pe coasta muntelui, părea că este un groznic Mamuth antidualic, ce sta do-borât la pământ.

(Va urma)

Grindavara

— Tîe —

*În raze dulci se scaldă toată firea
Și se tresule în din somn de narm;
Și ce-a fost până azi pustiu și singur,
Un nou vestiment începe să-și aștearnă.*

*Un soare 'ntinșit privește 'n lume,
De groza lui se trag în colțuri nori,
Și-adărea vânturi reci și răsvărite
S'ascund de fața lui, ca cerșitorii.*

*Și peste tot și răs și veselie,
Și 'n jur tot semne de viață.
În sus se 'nalță 'nec o ciocărire,
Pădurea 'mbraacă haina de verdeață...*

*La mine e ș-acum târzie toamnă,
Și iurul meu se sbate încă 'n ceață.
Doar numai tu, o singură privire,
Și-o vorbă bună, mi-ai da iar viață.*

Sibiu.

Ioan Berghia.

noaşterea acestora cere calcule şi cunoştinţele astronomice şi matematici.

Explicarea înfuleţii constelaţiilor deci nu se poate generaliza, ci trebuie studiat fie care caz de sine, de vreme ce constelaţia şi poziţia corpurilor cereşti se schimbă din clipă în clipă.

Ceea ce ne oferă, în această privinţă, cartea de cartă a V. V. este în mod deosebit de interesant şi de folositoare se reduce la nul; dar stricteţea cea-o face din punct de vedere moral e cu mult mai mare de cum o crede dl. V. V. Şi această carte este o carte, ca şi alte multe, prin care se progăză şi susţin superficialităţile în poporul nostru, crezător şi cîră la lipseşte măsura de-a controla ceea ce i se oferă.

G. Naveea.

Nr. 2385 Şcol. 1918.

Provocare oficială.

Ocaziunea invaziunii vecinilor regelat, România, în patria noastră, în toamna anului 1916 a dispărut din Sibiu şi de atunci n'a mai dat nici un semn de viaţă; profesorul dela seminarul arhidiecezan greco-oriental român din Sibiu, Ioan Ojolu.

Deoarece profesorul acesta dispărut până acum n'a justificat părăsirea oficiului şi în consecinţă neplătirea datorinţelor sale oficiale şi nu se ştie locul unde se află el acum, Consistoriul arhidiecezan a introdus în contra lui procedură disciplinară, în virtutea regulamentului disciplinar, §. 3 lit. g) (părăsirea arbitrară şi nejustificată a oficiului), respective lit. l) (neplătirea datorinţelor datorinţelor oficiale şi neglijarea cu desăvârşire a oficiului) şi pentru retraciere prin aceasta este provocat profesorul numit, ca în termen fix, deci până la 1/4 Maiu 1918 să se anunte la Consistoriul arhidiecezan în Nagyszeben—Sibiu, ori să justifice, unde se află şi să-şi justifice absenţa.

Încă în termenul indicat nu se va prezenta, ori nu va comunica locul unde se află, catredra ocupată de el se va declara vacantă, şi se va întregi în cale regulamentară, rămânând calea deschisă, ca se acceadă în locul său în Sibiu, unde se va continua şi să se finalizeze, când se va putea.

Nagyszeben—Sibiu, din şedinţa consistoriului arhidiecezan ca senat şcolar, jînuită în 22 Martie 1918.

Consistoriul arhidiecezan.

Un aşezământ umanitar.

Avere de 40.000 coroane agonistă creştăreşte în 17 ani

Sunt 17 ani împliniţi, de când exactorul arhidiecezan, doctorul Victor Jordaşianu, cu scop dur, a da puţin de Impreună lucrare aş zăsiului nostru inteligent cu meseriaşul şi cu economul (municipiul pământului) nostru, temei a sau aşzământului umanitar numit: «*Reuniunea roşie sau Imeniara din Sibiu*». Cum din publicatiunile de până aici sunt cunoscute lucrările acestui Reuniunii pe cel 16 ani din urmă, acum mă rugănesc pe lângă a arăta ce anume a făcut ea în anul 1917, care a fost al 17-lea din viaţa ei.

Ca mică într'un an din cel trecut, în anul 1917 nemăi făcuse moarte decât unuia în anul puţin din 39 membri din anul Reuniunii. Ajutoare statutare, după aceşti 39 membri s'au dat de cor. 8,092,50, din cari, detragându-se 10%, la fondul «*Aziului orfelină*» pentru adoposirea, îngrăjirea şi nutuirea bătrănilor noştri scăpaţi şi nepupincoşi cum şi fraşilor noştri, s'au adus cor. 809,25. Fără de cei 39 membri decedaţi, mulţumia viului interes manifestat de cărmăci, la Reuniune în 1917 s'au înscris 113 membri noi, dela cari s'au încasat cor. 226 taxa de înscriere, care a 60 bani pe cap, în plus plata de membrii în viaţă după membri răposai, s'au încasat în total cor. 8,557,80. Interese, după depuneri, după hărţi de valoare şi după taxele a 60, bani neplătite la timp, s'au încasat în total cor. 947,63.

Din acestea venite ale Reuniunii la cari s'au adus în plus plăţele de membrii s'au acoperit ajutoarele de cor. 8092,50, onorarul prezidentului de cor. 156, al secretarului, pro 1915 şi 1916, de cor. 147, al casarului de cor. 312 cum şi simbria portului de cor. 450.

Da fiind, ca în urma nevoilor răboşului fără de întrerupere a braştelor noastre, care se s'a reînviat dela chiar începutul răboşului, în anul 1916 şi 1917 s'au ajuns oarecum culmea, cărmăci Reuniunii s'au văzut nevoiţi să se desfacă de către *Întreprinderea de Pompă funebă*, ce o cum-păraseră încă în 1912, cu scop ca din

nitele ei să se adună cât mai mult la fondul «*Aziului orfelină*», prin mijlocirea căruia să se acvite de pu acum, cel puţin intravilanul meiu pentru Azil.

Astfel în 1917 Întreprinderea de pompă funebă a fost vădită hărăciul şi de-stoinicului măestru curător *Constantin Banu*, care a şi instalat-o într'unul din prăvăliile casierilor sale proprii din strada Faurilor Nr. 7.

Experienţele şi triste şi pline de în-văţături, făcuse în jurul «*Pompei funebre*», ce avea să grupeze între altele, la Impreună lucrare mai ales pe meseriaşii români, ear la ajutorinţă reciprocă pe toţi ai noştri, şi neajunsurile cu cari a avut să se lupte, mai ales preşedintele Reuniunii, dl. Tordăşianu, care era total în-tre-prindeare, merită să fie accentuate în raportul general despre activitatea Reuniunii.

Avea proprie a fondului «*Aziului*» în 1917 a ajuns la cor. 7,494,17, cu un creşcămint de cor. 1,241,83 faţă de 1916. Ea a sporit cu cele 10%, statutare detrase, cu un dar de cor. 100, interes detras după bani depuşi respective înveştiţi în hărţi de valoare. Avea fondul *Pantoleon Lucaşa* al «*Aziului*» a ajuns la cor. 1,222,80, cu un spor de cor. 57,83 faţă de 1916, provenit din interese după bani proprii. Avea fondul *Victor Jordaşianu* al «*Aziului*» a ajuns la cor. 1,556, —, cu un spor de cor. 247,84 faţă de anul 1916. Venitele lui a fost cor. 156, onorarul prezidentului de câte 4 cor. 156, după 39 membri decedaţi, cedate la întreprinderea, fondului şi din interesele după capitalul propriu. Avea fondul *Capitanul Ioan Toma* al «*Aziului*» a ajuns la cor. 3,124,76, cu un spor de cor. 187,27 faţă de anul 1916, provenit din interese după capitalul propriu. Avea fondul *Petra Clara* al «*Aziului*» a ajuns la cor. 279,15, cu un spor de cor. 30,82 faţă de anul 1916. Avea totală a fondului propriu şi al acestor 4 fonduri, la finea anului 1917 reprezintă suma de cor. 13,076,83, cu un creşcămint total de cor. 1,745,59 faţă de anul 1916. Avea Reuniunii ave de cor. 25,418,97, în care e cuprinsă şi suma de cor. 20,81, ce formează fondul Intemtel de secretarul Reuniunii *L. B. Bota*, pentru cumpărarea unui steag ceruit, ce să se folosească la diferite prilejuri. Avea Reuniunii şi a fondurilor «*Aziului*» din sume de cor. 39,095,83, cu un creşcămint total de cor. 2,476,77 faţă de anul 1916. Cu alune cuvinte în răstimp de 17 ani s'a adunat creştăreşte a avere de 40.000 cor. pentru oamenii noştri năcăiţi!

Cea mai mare parte a acestei averi este investită în scrisori fonciare de ale «*Sparţozului*», «*Bedriştii anastăzii*» şi de ale «*Albină*» din Sibiu, apoi în obligaţiunile de rasboia, cari aduc percente de 4, 4½, şi chiar şi 6%, şi numai o mică parte a banilor se găseşte depuşi la bănci. În împrejurările de acestă să recomandă aşzământului nostru, similare să-şi plaseze banii mai ales în scrisuri fonciare.

Cum după felul de alcătuire al Reuniunii, ea numai în acez caz poate dăinui, dacă în toată bună vreme dispune de cel puţin 300 membri platnici, şi cum un mare număr din membrii, înscrisi în timpul întemierii ei, plătită până acum taxele a 60 bani după 300 membri răposai, astăzi nu mai există, numai e mare trebuinţă, ca la Reuniune să se înscrie cât mai mulţi membri noi, fie din Sibiu, fie din provincie.

Înscieri se fac la prezidentul Reuniunii *Vic. Tordăşianu*, şi la casarul ei profesorul *Tim Popovici*.

Ion.

Contribuiri pe seama «*Asociaţiunii*»

II

Din 18 Martie Înceaca s'au mai făcut în favorul «*Asociaţiunii*» şi al Institutului ei următoarele contribuiri, pentru care exprimăm mulţumirile cele mai călduroase:

A. Institute de credit:

- 1. «*Boşoana*» din Boşoa montană 100 K.
- 2. «*Institut de credit*» din Mehadia 50 "
- 3. «*Furnica*» din Făgăraş . . . . . 50 "
- 4. «*Luceafărul*» din Vârşel . . . . . 300 "
- 5. «*Orientul*» din Dobru . . . . . 50 "
- 6. «*Casa de păt.*» din Mercurea 200 "
- 7. «*Mielul*» din Polonia . . . . . 50 "
- 8. «*Bihoarena*» din Oradea-mare 500 "
- 9. «*Sătmăreana*» din Seini . . . . . 40 "
- 10. «*Mereu*» din Simleu . . . . . 100 "
- 11. «*Silvania*» din Sîmbul . . . . . 50 "
- 12. «*Vărdiana*» din Văradia . . . . . 50 "
- 13. «*Odreana*» din Băseşti . . . . . 200 "
- 14. «*Oraviana*» din Oravita . . . . . 300 "

Cu totul: 2490 K.

Sumele din conspectul I: 2685 K. Impreună: 5175 K.

B. Particulari:

- 1. Dr. Aurel Oprea, avocat în Boşoa montană . . . . . 100 "
- 2. Dionisie de Simon, proprietar mare în Uzdi-Sân-Petru . . . . . 1000 "
- 3. Nicolae Oprea, comerciant Murăş-Oşorietu . . . . . 500 "
- 4. Ioan Săbădeniu, comerciant, Braşov . . . . . 200 "
- 5. Dr. Vasile Suciu, canonic, Blaj . . . . . 100 "
- 6. Gheorghe Popov, consilier ministerial, Văldicuţa . . . . . 1000 "
- 7. Dr. Nicolae Calafairu, medic, Sălişte . . . . . 500 "
- 8. Andrei Cosma, director de bănci, Simleu . . . . . 100 "
- 9. Dr. George Pop, avocat, Zălau . . . . . 100 "
- 10. Danil Graur, vînt, Giurtelec . . . . . 50 "
- 11. Graţian Flonta, protopop, Căleţul român . . . . . 50 "
- 12. Dr. Alexandru Acta, avocat, Târnăveni . . . . . 50 "
- 13. Dr. Alexandru Gheţie, vica- foran, Simleu . . . . . 50 "
- 14. Ionanu Băilban, preot, Unimăt . . . . . 50 "
- 15. Traian Truţas . . . . . 50 "
- 16. Ioan Nossă, Bogdana . . . . . 50 "
- 17. George Maior, protopop . . . . . 50 "
- 18. Vasile Pop, Porcuşu, Orăştia de jos . . . . . 50 "
- 19. Antoniu Mocsonyi de Foen, mare proprietar, Bălcuţa . . . . . 1000 "
- 20. Ioan Costea, preot, Ulia . . . . . 50 "
- 21. George Maril, preot, Băia . . . . . 50 "
- 22. Alexandru Achin, preot, Băseşti . . . . . 50 "
- 23. L. Lengyel, preot, Orăştia de jos . . . . . 30 "
- 24. Vasiliu Marchiş, econ., Orăştia de jos . . . . . 10 "
- 25. Mihail Chiş, Orăştia de jos . . . . . 5 "
- 26. Vasiliu Pop, preot, curator primar, Orăştia de jos . . . . . 5 "
- 27. Ionel P. Comşa, comerciant, Sălişte . . . . . 1000 "
- 28. Livia G. Cosma, soţie de avocat, Beiuş . . . . . 200 "
- 29. Pantaleu Lucaşa, căpitan c. şi r. în pensiuie, Sibiu . . . . . 50 "
- 30. Alexandru Lupu, general c. şi r. în pensiuie, Viena . . . . . 100 "
- 31. Dr. Octavian Rusu, avocat, Sibiu, şi d-na Emilia Rusu n. Rebu . . . . . 1000 "
- 32. Dr. Aurel Halic, medic, Lipova . . . . . 50 "
- 33. George Pop de Băseşti, mare proprietar, Băseşti . . . . . 1000 "

La un loc: 8620 K.

Sumele din conspectul I: 4400 K.

Impreună: 13020 K.

Sibiu, 9 Aprilie n. 1918.

Biroul «*Asociaţiunii*».

Ştirile zilei

Pentru orfelinat. Preotul nostru militar *Eugen Muntean*, fost paroh în Ildiciu, tractul Meadişului acum la Regimentul de infanterie nr. 64. (Feldpost nr. 617) a trimis pentru orfelinatul nostru: suma de 1146 cor. 20 fileri colectă adunată cu discul dela feciorii Regimentelor 63 şi 64. *Casa Arhidiecezană*.

Prezentare la serviciu. Magistratul oraşului Sibiu Întinzează: Concediaţii, ofiţeri şi soldaţi, al Regimentului de infanterie nr. 31, care vîntuşi concediu din front, poştă de campanie nr. 298, au să se înfaşeze după expirarea concediului lor fără întăzire la batalionul Regimentului în Semlin. — Concediaţii glostaţi al contingentului din 1900, cari au fost concediaţi pentru răzări economice, au să se înfaşeze înmediat, de calca cea mai scurtă, la Semlin.

Numărătoare în Sibiu. Primul dela magistrat următoarele: În zilele din 16—20 April n. se face în toată *raza recensământul* populaţiunii, şi în legătură cu asta şi numărătoarea calca înaintea ofiţerilor din oraşul nostru, în Sibiu, săvîrşesc lucrarea de comisar al recensământului Învăţătorii şi şcolari dela seminarul evanghelic literar. Publicul este rugat să sprijinească după utilitate mica acestor comisari, ca atât mai vărtos, căi nu este vorba de recivării, ci de a putea stabili mai ales cantitatea trebuincioasă de bucate (făină) pe seama locuitorilor oraşului.

Decorat. Sergent-maiorul *Nicolae Popa* din Sălişte, fost răposatul lui Ioan Popa, este decorat cu *Crucea de argint cu coroană* pe panta de vitejie.

În comitatele ardeleni nu se pot trimite articole de mîncare pe poştă. Este ştiut, că fără certificat de transportare nu se pot trimite pe tren articole de alimen-

tare. Această dispoziţie până acum se putea eluda uşor, căci pachetele destinate pentru strălămate se trimiteau pe poştă în comitatele dela grani, şi de acolo era mai uşor a le exporta prin contrabandă. În scopul opririi acesteia ministrul de comerţ sub Nr-ul 15,814 a dat o ordonanţă, prin care se interzice pe teritoriul orăi 31 comitate de a se lua pachete cu alimente la poştă. Pachetele despre care se ştie ce conţin, se restituie trimiştorului, iar cele suspecie le refine oficiul poştal şi întocmesc înfăşăzări forate administrative. Articole de alimentare pentru care trebuie acverinţă de transportare, nu se pot detri trimite pe poştă. Ordonanţa se raportă şi la comitatele Făgăraş, Braşov, Ciuc şi Treleacuna.

Unitari şi articole de lege XX din 1848. Revista unitară *Keresztény Magvet* în numărul său din Ianuarie-Februarie a c. ocupându-se cu proiectul despre executarea succesivă a articolelor de lege XX din 1848 cere dela stat: 1. Să organizeze pe seama unitarilor poşturi de catihet în Cluj, Turda, Cristur şi Budapesta; 2. Profesorii să aibă salarii şi beneficiu egal cu cei de stat; 3. Înfiinţarea unui gimnaziu pentru fete.

Naturalistul Haeckel şi răboşul. Marcele naturalist E. Haeckel, care progăza teoria generaţiunii spontane, a împlinit în anul acesta 84 ani. Bătrânul învăţat a răspuns la multele scrisori de felicitări ale prietenilor săi, că poate nu va mai ajunge carca cea mai apropiată. Dececea şi în răim bun dela dănaşii cu nădejde, că după moartea lui va luceta răboşii distrugător de cultură şi se va reconstrui cultura pe baza ideilor lui naturaliste.

Învăţătorii în parlamentul Suediei. În parlamentul Suediei sînt 15 deputaţi de profesie învăţători. Ministrul Instrucţiunii publice suedeze fusese odăi Învăţător.

Serviciu militar obligator în Irlanda. Din Londra se anunţă, că lordul Asquith n'a sprijinit propunerea guvernului englez de a se extinde serviciul militar obligator şi asupra Irlandei. Proiectul totuşi a fost primit cu 323 contra 100 voturi.

Belgienii la frontul apăsător. Din Berlin se anunţă, că armata belgiană are să aere de prezent un front de 31 kilometri. Oenerul Marvan şi reorganizat diferitele trupe şi acum are şi rezervele necesare.

Învăţătorii şi răboşul. O revistă pedagogică scrie: Din Germania participă la răboşi 75 mil Învăţătorii şi din Franţa 30 de mii.

Krupp. Fabrica Krupp este mărturie puternică despre genialitatea şi puterea de organizaţie germane. La anul 1826 a răposat în oraşul Essen din Germania un industriaş simplu cu numele *Frideric Krupp*, lăsdînd în urma sa o avere de aproape 180.000 coroane. Aceasta avere s'a moştenit de fiul său *Alfred Krupp*, om al talentelor organizatoare. La moartea sa în 1887 numărul lucrătorilor aplicati în fabrică era de 20.000. Astăzi sînt 47.000. Numărul suietelor din familie acestor lucrători dă cifra de 150.000. Terenul, pe care este edificată fabrica, are o suprafaţă de 40 hectare. Familia Krupp nu mai are descendenţi de gen bărbătesc, în anul 1902 a răposat ultimul vîlstar, *Frideric*, fiul lui *Alfred Krupp*, lăsdînd în urmă o avere de optuete milioane mărci.

Pošta redacţiei

Dni D. S. în M. Cars de buctărie acum nu se găseşte în Sibiu. În Budapesta se poate însă învaşa la aşezăminte de felul acesta. Puteţi cere informaţiunile dela: *Presa Cuvioasă* S. A. Gheneanu Bogovici, protopscel, Budapest, Holló uita 8.

Dni I. B. în S. Primită. Apar pe rînd, Mulţumiri.

Teatre în Sibiu

Tenrul oraşului. Director: *Loz Bauer*. Marţi, în 16 April: *Rosa din Stambul*, operetă în 8 acte de *Foa Fall*. Mercuri, în 17 April: *Imprejurul Iubirii* (Rund um die Liebe), operetă. Începutul la 7½ ore seara.

Teatru cinematografic. *Amol, Strada Schewis*. Directorat: D-na *Emil Tóth*. Marţi, în 16 April: *Pensionatul*, dramă în 3 acte. Mercuri, în 17 April: *Catarina Radmitrov*, dramă rusască. Începutul la 6½ şi 8½ ore seara.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE”, societate pe acții în Sibiu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai «BĂNCII GENERALE DE ASIGURARE» societate pe acții, se invită prin aceasta la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 7 Maiu st. n. 1918, la orele 11 a. m. în birourile institutului din Sibiu (Nagysszeben) pe lângă următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării, numirea notarului și ex-miterea a doi verificatori.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghere.
3. Stabilirea bilanțului, întrebuițarea profitului și votarea absolută.
4. Modificarea §§-ilor 63 și 70 din statute.
5. Aprobarea normativului pentru fondul de penszi.
6. Alegerea a trei membri în direcțiune pe un period de 4 ani și a unui membru pe un period de 3 ani.

Ceice voesc a lua parte la această adunare generală sunt rugați și a depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa societății sau la vre-un institut de bancă, membru al «Solidarității», asociațiune de institute financiare, ca însoțire în Sibiu, cel mult până la 2 Maiu st. n. 1918.

Sibiu, 9 Aprilie 1918.

Direcțiunea.

NB. La adunarea generală pot lua parte cu drept de vot acționarii, cari sunt trecuți în registrele societății ca atari cu cel puțin șase luni înainte de ținerea adunării și cari și-au depus acțiunile respective plenipotențiale, conform dispozițiunilor cuprinse în convocare; plenipotențiali trebuie să fie acționari cu drept de vot în adunarea generală fiecare acționar are un vot. Ceice posedă mai multe acțiuni, au tot după cinci acțiuni un vot, cu observarea, că mai mult de 10 voturi nu poate avea nimenca nici în numele său nici în al plenipotențiaților săi.

Darea de seamă a comitetului de supraveghere.

Onorată adunare generală!

Subsemnații membri ai comitetului de supraveghere, am censurat bilanțul pro 1917 împreună cu conturile de venit și cheltuieli și le-am aflat în ordine și în consonanță cu cărțile principale și secundare și cu prescripțiile legii comerciale și ale statutului. În urmare Vă rugăm să-l aprobați și să-l Voastăți.

Ce privește împărțirea profitului curat, aderăm întru toată propunerea direcțiunii, pe care o recomandăm și din partea noastră spre primire.

După aceasta Vă rugăm să ne dați atât nouă, cât și direcțiunii absolutei pentru gestiunea anuală trecut.

Sibiu, la 9 Aprilie 1918.

(81) 1-1

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Nic. Ivan m. p., prez. Constantin Popp m. p. Dr. Schiau m. p.
Petru Stoica m. p. Mateiu C. Jiga m. p.

Activa.		Bilanț general cu 31 Decembrie 1917.		Pasiva.	
	K f		K f		K f
Cassa și Postparcassa	22,349-91	Capital societar	1,200,000--		
Efecte publice	726,611-33	Rezerve de capital:			
Depuneri	726,743-89	fondul de rezervă	24,771--		
Imprumuturi hip. și pe polițe	160,150-10	fondul de pensziene	30,693-81		
Escont de cambii și pretenziuni de Cont-Curent	24,799-02	fondul de organizare	5,000--	60,469-81	
Agente și agenți principale	220,633-25	Rezerve proprii de premii (fără rezerva reasig.)	188,289-47		
Mobilier	16,287-41	a) la asigurările de incendiu	10,000--		
		b) la asig. contra furtului prin eracțiune	267,576-69	462,866-16	
		c) la asig. de viață	9,406--		
		Rezerva pagubelor pendente:			
		la asigurările elementare	47,625-77	57,031-77	
		la asig. de viață		2,864-30	
		Saldul premiorilor transitoare		43,748-45	
		Creditori		70,594-42	
		Profit curat		1,897,574-91	
		1,897,574-91			

* Notă: cu dotarea din profitul bilanțului actual fondul acestuia se urcă la Cor. 36,900--.

Cheltuieli.		Censământul Venetilor și Cheltuielilor.		Venite.	
	K f		K f		K f
Secțiunea centrală.		Secțiunea centrală.		Secțiunea centrală.	
Spese generale	5,592-89	Interese:			
Salare	13,950--	de la efecte	28,350--		
Bani de curier	4,635--	de la dep. și imprum.	37,083-05		
Adoase de război	10,689--	de la cambii	2,000-34	67,433-39	
Porto	4,295-23	Provizioni	3,720-86	71,154-25	
Cheltuieli pentru direcțiune	30,153-12				
Dări și compețite	1,302-90				
	46,950-17				
Secțiunea asigurărilor elementare.		Secțiunea asigurărilor elementare.		Secțiunea asigurărilor elementare.	
Premii de reasigurare	88,910-87	Premii de asigurare (minus storno)			
Spese:		la asig. de incendiu	176,789-47		
Salare	12,570--	Premii la asig. de furt	9,659-23	186,448-70	
Tipărituri	4,290-59	Provizioni și alte venituri		9,928-08	
Porto	779-94	Rezervele din anul 1916:			
Pagube și spese de acviziție	17,640-53	Rezerva de premii la asig. de incendiu	162,780-87		
	5,649-23	Rez. de premii la asig. de furt, prin eracțiune	8,000--		
Pagube plătite	8,530-08	Rez. pagubelor pend.	2,569-47	173,350-34	369,727-12
Pagube pendente	9,406--				
Compețite de timbru	2,834-93				
Rezerva de premii pe anul 1917	195,289-47				
	328,261-11				
Secțiunea asigurărilor de viață.		Secțiunea asigurărilor de viață.		Secțiunea asigurărilor de viață.	
Premii de asigurare	90,261-67	Premii de asigurare (minus storno)			
Provizioni și spese de acviziție	3,190-39	Compețite	100,186-87	195,035-08	
Spese:		Interese:			
Salare	8,400--	de la efecte	5,507-50		
Tipărituri	2,162-08	de la dep. și imprum.	6,073-69	11,583-19	
Porto	684-85	Premii plătite anticipativ		50,633-67	
Onorare medicale	3,083--	Rezerva din 1916:			
Premii încasate anticipativ	53,497-97	Rezerva de premii	208,145-54		
Pagube plătite	9,716-81	Rezerva pagubelor pend.	38,000-78	246,146-32	503,308-20
Pagube pendente	47,625-77				
Compețite de timbru	3,074-70				
Rezerva de premii pe anul 1917	267,576-69				
	498,473-93				
Profit curat	70,594-42				
	944,279-63				

Sibiu, la 31 Decembrie 1917.

Ioan I. Lăpădatu m. p., director executiv.

Dr. I. Crețu m. p., șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. O. Russu m. p., prezident. Sava Raicu m. p. Dr. Coriolan Papp m. p. P. Dragits m. p.
Dr. L. Borcia m. p. Dr. Nic. Șerban m. p. Ioan I. Valcu m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

N. Ivan m. p., prezident. Constantin Popp m. p. Dr. N. Schiau m. p. P. Stoica m. p. M. C. Jiga m. p.

„CRIȘANA”

Institut de credit și de economii, societate pe acții în Brad.

Aviz.

La institutul «Crișana» din Brad află aplicare un funcționar și un practicant. Dela reflecțanți se cere să aibă praxă de bancă. Cererile sunt a se înainta până la 1 Mai a. c., alăturându-se atestatele de praxă și doada despre absolvarea unei școli comerciale. Pretențiile de salar sunt a se arăta în cerere.

Funcționar ales, intru cât va dovedi destoinicie și independență în toți ramii de bancă, după război va fi denumit eventual de conducător la una din filialele institutului.

(79) 1-2 Direcțiunea.

Nr. 68/1918 (80) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II din Heteșu, protopopiatul Brașov, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Redactor responsabil Dr. Oheorghe Comsa.

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții să și înainteze cererile, însoțite cu documentele prescise, la subscrisul oficiu în termenul arătat și să se prezente în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică, cu prealabilă încunoștințare a subscrisului, spre a oficia, a cânta sau a predica.

Brașov, în 10 Martie 1918.

Oficiul protopresbiter al rom. al tractului Brașov, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vanille Sfetea,

adm. prot.

Nr. 58/1918 (78) 2-3

Concurs repeți.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune lângă parohia neputincios Ioan Sârbu din parohia de cl. a III-a Bărbos cu filiele Aranyes și Ulmi, din protopresbiteratul Hunedoara, se publică concurs repeți cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 2/3 părți din toate venetele fasonate în coala B., afară de congrua parohiului.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat, având concurenții a se prezenta pe lângă încunoștințarea subsemnatului în vre-o Du-

minecă sau sâmbătoare la biserică spre a cânta, predica și a face cunoștință cu poporul.

Hunedoara, la 15/28 Martie 1918.

Oficiul protopresbiter al rom. al tractului Hunedoara în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,

protopresb. adm.

Nr. 428/1918 (76) 2-3

Concurs repeți.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Bărbos, cu filia Bernade, din protopresbiteratul Târnavei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și congrua dela stat.

Concurenții să și înainteze cererile însoțite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial, având să se prezente cu prealabilă încunoștințare a oficiului protopresbiterial în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în biserică spre a cânta, celebra și cuvânta.

Cetatea-de-baltă (Küküllővár), la 24 Martie 1918.

Oficiul protopresbiter al rom. al tractului Târnava.

Nicolae Todornu,

protopop.

N. 51/1918 (77) 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. a III-a Ghetariu, din protopresbiteratul Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Cererile de concurs însoțite conform regulamintului, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții sunt poștifiți a se prezenta pe lângă încunoștințarea subsemnatului în vre-o Duminecă sau sâmbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Hunedoara, la 20 Martie 1918.

Oficiul protopresbiter al rom. al tractului Hunedoara în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,

protopresb. adm.

Invățacei

se primesc la fabrica de mașini

Sam. Wagner

în Sibiu - Nagysszeben.

3-3 (74)

Ediția și tiparul tipografiei arhidiecezane.